

28 Ιανουαρίου 2018.

Εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ
Φαρισαίου.

Λουκᾶ 18, 10 – 14.

Μέ τὴν περικοπὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ
Φαρισαίου προσδιορίζουμε οἱ πιστοὶ τὴ σχέση μέ
τόν ἀληθινό Θεό καὶ τὴν ξεχωρίζουμε ἀπό τὴ σχέση
μ' ἓναν ψεύτικο «θεό», κατασκευασμένο ἀπό μᾶς.
Ἐναν τέτοιο ἀνύπαρκτο «θεό» πῆγε νά λατρεύσει
στό Ναό ὁ Φαρισαῖος τῆς παραβολῆς. Ἐνα «θεό»
κομμένο καὶ ραμμένο στά δικά του μέτρα καὶ
ὑπάκουο ὑπηρέτη τοῦ δικοῦ του ἐγωισμοῦ. Ὅταν ἡ
φυσικὴ ἀνάγκη τῆς ψυχῆς νά προσεγγίσει τό «θεῖο»
δημιουργεῖ θεότητες, τότε ἔχουμε τὴ θρησκεία. Μόνο
πού αὐτές οἱ θεότητες εἶναι ἀνθρώπινα
κατασκευάσματα καὶ εἰδῶλα. Αὐτό συμβαίνει μέ τό
φαρισαϊσμό.

Ὁ φαρισαϊσμός διαφέρει ἀπό τὴν ὑποκρισία. Ὁ
ὑποκριτὴς εἶναι ἀνήθικος καὶ παρουσιάζεται ὡς
ἠθικός, εἶναι ψεύτης καὶ παρουσιάζεται ὡς ἀληθινός,
εἶναι κάτι καὶ παρουσιάζεται ὡς κάτι ἄλλο.

Ἐντούτοις πιστεύει στόν ἀληθινό Θεό. Ἔτσι ὑπάρχει ἐλπίδα σωτηρίας, ὅταν μετανοήσει. Στό φαρισαϊσμό, ὅμως, συμβαίνει κάτι πολύ χειρότερο. Ἔχουμε τή θεοποίηση τοῦ ἐγωισμοῦ. Ὁ ἄνθρωπος πιστεύει μόνο στόν ἑαυτό του. Δέν λατρεύει τό Θεό, ἀλλά τόν ἀπορρίπτει! Σέ ἀντικατάσταση δημιουργεῖ ἕναν καινούριο δικό του «θεό». Καλεῖ λοιπόν αὐτόν τόν καινούριο «θεό» νά λατρεύσει καί νά προσκυνήσει τόν ἄνθρωπο. Ἡ ὑπεροψία του γκρεμίζει τήν παρουσία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καί μετατρέπει τήν πίστη καί τό βίωμα τῆς χάριτος σέ θρησκεία. Στό φαρισαϊσμό ὁ ἄνθρωπος φτάνει στήν ὕβρι. Καθαιρεῖ τό Θεό καί θεοποιεῖ τόν ἑαυτό του. Δέν εἶναι ὅπως οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, διότι αὐτός εἶναι τό κάτι ἄλλο. Δέν εἶναι ἀμαρτωλός καί κρυφά ἀνήθικος, ὅπως ὁ ὑποκριτής. Δέν χρειάζεται νά φορέσει προσωπεῖο καί μάσκα, γιά νά προσποιηθεῖ κάτι ψεύτικο. Εἶναι ἀληθινά ἐνάρετος, ἐλεήμων καί νηστευτής. Τό μόνο στοιχεῖο πού τοῦ λείπει εἶναι ἡ ταπείνωση. Ἔχει χάσει τήν ταπείνωσή του ἀνεπαίσθητα, σιωπηλά, χωρίς καί ὁ ἴδιος νά τό καταλάβει. Ἐγκλωβίστηκε στόν ἐγωισμό τῆς

εὐσέβειας ἀθόρυβα καί ἴσως μετά ἀπό πολλά χρόνια πνευματικοῦ ἀγώνα. Ἀντικατέστησε τό Θεό μέ τή θρησκεία ὕστερα ἀπό μεγάλο διάστημα μέσα στήν Ἐκκλησία. Ναυάγησε μέσα στό λιμάνι καί ἀσθένησε μέσα στό νοσοκομεῖο. Βρῆκε τόν Ἴατρό, ἀλλά ἔχασε τό φάρμακο. Ὁ ἀληθινός Θεός εἶναι ἄβολουσ γιά ὅποιον ἐγκλωβίστηκε στό φαρισαϊσμό, διότι ὁ Θεός θέλει τόν ἄνθρωπο ἀληθινό, ἀπλό καί ταπεινό. Τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ξεβουλεύει τόν ἄνθρωπο πού καλλιεργεῖ ἓνα μυστικό ἐγωισμό, ἀκόμη καί μέσα στίς πράξεις τῆς εὐλαβείας.

Ὁ φαρισαϊσμός εἶναι ἀσθένεια τῶν εὐσεβῶν. Ὁ ἀσεβής καί ἄπιστος δέν κινδυνεύει. Εἶναι λάθος νά νομίζει ὁ πιστός πῶς ὅσο πλησιάζει στό Θεό τόσο αὐξάνεται ἡ ἀξία του ἔναντι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Εἶναι λάθος ἐπίσης νά νομίζει πῶς θά προσεγγίσει τό Θεό μέ «ἀξιοπρέπεια»! Ὅποιος φυλάσσει τήν ἀξιοπρέπεία του δέν ἔχει ἀνάγκη ἀπό Θεό. Ὁ φαρισαϊσμός στηρίζεται σέ μία μεγάλη ἀνασφάλεια. Ὅταν φοβᾶται ὁ ἄνθρωπος νά παραδεχθεῖ τήν ἀναξιότητά του, τότε χτίζει τό φαρισαϊσμό. Ὅταν

φοβᾶται νά ἀποδεχθεῖ τήν ἀναπηρία του, τότε ἀρπάζει τά σάπια δεκανίκια τοῦ ἐγωισμοῦ.

Ὁ Θεός μᾶς θέλει κοντά Του «ξυπόλητους». Σέ καθέναν πού ἐπιθυμεῖ νά Τόν γνωρίσει ἀληθινά τοῦ λέει: «μή ἐγγίσης ὧδε. λῦσαι τό ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου· ὁ γάρ τόπος, ἐν ᾧ σύ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστί», ὅπως εἶπε στό Μωυσῆ μπροστά στή φλεγόμενη βᾶτο. Ὁ Φαρισαῖος ἔχασε τό Θεό, ὄχι ἐπειδή τοῦ ἔλειπε ἡ ἀρετή ἀλλά ἐπειδή τοῦ ἔλειπε ἡ ταπείνωση. Ἀρνήθηκε νά λύσει τά «ὑποδήματά» του μπροστά στό μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ, γιατί τό δικό του μεγαλεῖο τό ἔβλεπε σάν πιό σημαντικό ἀπό καθετί ἄλλο.

Μέσα στό φαρισαϊσμό ὁ ἄνθρωπος, ἐκτός ἀπό τό Θεό, χάνει τό συνάνθρωπό του, χάνει καί τόν ἑαυτό του. Μέσα στήν ψευδαίσθηση τῆς ἀρετῆς του ἀναπτύσσει μία δαιμονική ὑπεροψία, πού τόν κάνει ἀντιπαθητικό στούς ἄλλους καί τοῦ κλείνει τήν προοπτική τῆς αὐτογνωσίας. Κρίνει, διχάζει, προσβάλλει, ἀπορρίπτει, χλευάζει, πληγώνει, προσωποληπτεῖ, περιαυτολογεῖ, κομπορρημονεῖ καί αὐτοδικαιώνεται. Ὁ ἐγωισμός ἔχει φουσκώσει τόσο

πολύ τήν καρδιά του, ὥστε σπρώχνει ὅλους τούς ἄλλους ἔξω. Ἄφοῦ χάνει τούς διπλανούς του, χάνει καί τό Θεό του. Ὅταν μέσα του χωροῦν μόνον τά δικά του κατορθώματα καί ὁ ἐγωισμός του, δέ γίνεται νά χωρέσει καί ὁ Θεός. Ἡ ἄγνοια τοῦ Θεοῦ καί τοῦ συνανθρώπου τόν ὀδηγεῖ καί στήν ἄγνοια τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἔτσι καταντάει ἕνας γελοῖος αὐτοδιαφημιζόμενος θίασος, ἕνας παλιάτσος, πού μέ τά καμώματα καί τούς θεατρinizμούς του δυσφημίζει τό Εὐαγγέλιο καί τήν Ἐκκλησία. Γίνεται ἕνα ζωντανό ἐμπόδιο σωτηρίας.

Ἡ μόνη διαφυγή ἀπό τήν κατάσταση τοῦ φαρισαϊσμοῦ εἶναι ἡ ἀληθινή ταπείνωση. Ν' ἀποφεύγει ὁ πιστός νά ὀμιλεῖ γιά τόν ἑαυτό του γενικῶς καί μάλιστα νά ὑψηγορεῖ. Μέ ταπείνωση ν' ἀνοίγει ἀγαπητικά τήν καρδιά του στούς ἄλλους, χωρίς διακρίσεις. Ἡ ταπεινή του ἀγάπη θά μαγνητίσει τήν εὐλογία καί τή χάρη τοῦ Θεοῦ, διότι «πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτόν ταπεινωθήσεται, ὁ δέ ταπεινῶν ἑαυτόν ὑψωθήσεται» καί ὁ Θεός «ταπεινοῖς δίδωσι χάριν». Γένοιτο.